

ШТА СВЕ ДЕТЕ ТРЕБА ДА ЗНА ДА БИ БИЛО СПРЕМНО ЗА ШКОЛУ

Полазак у први разред је велики догађај за целу породицу ,како за ђака тако и за његове родитеље. На неки начин , то је први велики корак на путу ка зрелости , онај у коме се потврђује сав труд , али и љубав и пажња који су до тог тренутка уложени у васпитање детета. Будући прваци ускоро полазе на тестирање , кад се често постављају питања , шта све дете треба да зна да би заиста било спремно за школу. Како би дете удовољило новим захтевима који ће се пред њега постављати , треба да буде **психофизички зрело** за полазак у школу.

Говор и језик служе као основа читању и писању. У периоду од пете до седме године , дете богати свој речник , показује интересовање за непознате речи . Пред полазак у школу активни речник износи око 2.500 до 3.000 речи. Опсег реченице просечно износи 5 до 6 речи. Говор је потпуно граматичан. У овом периоду дете зна да говори коректно и јасно , правилно артикулише све гласове , препричава кратку причу након што је чује , меморише краће песмице. Дете је у стању да на основу слика исприча једноставну причу , тако да прича има логичан след. Дете , пред полазак у школу , не мора да зна да чита и пише , али треба да зна који је први глас у некој речи , који глас је пре а који после (*анализа гласова*). Такође , треба да зна коју реч сте рекли ако је кажете слово по слово (*синтеза гласова*).

Пре поласка у школу треба добро да се процени *развој графомоторике*. Важно је да у писању једна рука буде водећа. А , од тога да ли зна да пише , много је важније да ли зна правилно да држи оловку (између три прста – палца , кажипрста и средњег прста) и координише покретима руке да би извукло одређене криве и праве линије које су основа за писање слова. Наиме , важно је да дете буде графомоторички спремно за школу , односно да уме да прецрта задате ликове , да има правилан след цртања задатих линија , да има развијену свест о смеру писања горе-доле , лево-десно.

Малишани би требало да знају одговоре на нека општа питања : „ Шта би урадио када пада киша? Која су годишња доба? Који су радни а који нерадни дани у недељи? Који је данас дан , акоји је био јуче , који дан ће бити сутра?...“

Дете од 6-7 година требало би да зна да броји до 20 , да препознаје симболе бројева и да зна да их повеже са количином. Требало би да зна да поређа објекте по величини и да зна да их упореди , што подразумева односе веће – мање. Такође , важно је да дете адекватно уочава број елемената у скупу , уочава сличности и разлике , као и узрочно – последичне везе.

Дете , спремно за полазак у школу , треба да има развијену пажњу . Под тим подразумевамо да је у стању мирно да седи , може да запамти барем три налога која чује ,

да се концентрише на задатак и да успева да одржи концентрацију извесно време (око 15-20 минута) . Пажња првака варира , не може се очекивати да за један предмет буду заинтересовани цео час. Пажња је нешто што се “ увежбава , тренира „ и за то су у великој мери заслужне предшколске установе .

Поред предходно поменутог , *веома је важно да ли је дете спремно да се суочи са ауторитетом наставника и да ли је у стању да са другом децом комуницира* , да се дружи и осећа способно да и без присуства родитеља излази на крај са различитим школским и ваншколским активностима. То захтева **емоционално-социјалну зрелост** детета. Пожељно је да полазак у школу не буде први пут да се дете суочава са одраслим који од њега захтева пажњу , рад , дисциплину и труд (школе језика , спорта , различите радионице пожељне су за припрему детета).

Полазак у школу је једна од највећих животних промена за дете и зато итекако треба имати разумевања. Пре поласка у школу , разговарајте са дететом о школи , покушајте да му представите како изгледа школски час , одведите га до зграде школе , покажите му књиге за први разред и слично. Постепено , корак по корак , уведите дете у промене.

Аутори :

Марија Кери Кутлешић , дефектолог-логопед

Јелена Драмлићанин Кабић , дефектолог –логопед,редукатор психомоторике